

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΚΥΚΛΟΣ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΡΑΤΟΥΣ – ΠΟΛΙΤΗ

ΣΥΝΟΨΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Θέμα: Χρόνος υποβολής πιστοποιητικού στρατολογικής κατάστασης για διορισμό στο Δημόσιο

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Καλλιόπη Σπανού

Ειδικοί Επιστήμονες: Δ. Αγγελάκη, Αθ. Κουτρούμνη, Αικ. Παπανικολάου

Αθήνα, Ιούνιος 2008

Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε αναφορές πολιτών, οι οποίοι διαμαρτύρονταν για ένα από τα απαιτούμενα προσόντα διορισμού. Πρόκειται για το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης και ειδικότερα δε στο χρόνο κατοχής αυτού. Το γεγονός ότι το πιστοποιητικό αυτό απαιτείται να υπάρχει ήδη κατά το χρόνο υποβολής υποψηφιότητας συνιστά, κατά τις αναφορές αυτές, πρόσκομμα στην προσπάθειά τους για εξεύρεση εργασίας.

ΙΣΧΥΟΝ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ήδη κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υποψηφιότητας, το σύνολο των προκηρύξεων του ΑΣΕΠ θέτει ως γενικό προσόν διορισμού των αρρένων υποψηφίων την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων ή τη νόμιμη απαλλαγή τους από αυτές.

Η ανωτέρω προϋπόθεση νομίμως τίθεται από το ΑΣΕΠ, το οποίο εν προκειμένω εφαρμόζει την ισχύουσα νομοθεσία. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ.10 του Ν 3528/2007 και του προγενέστερου 2683/1999 «Κώδικας Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ» : «οι υποψήφιοι υπάλληλοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά το χρόνο διορισμού...».

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ:

1. Βάσει του άρθρ. 4 του Συντάγματος: «Μόνο Έλληνες πολίτες είναι δεκτοί σε όλες τις δημόσιες λειτουργίες, εκτός από τις εξαιρέσεις που εισάγονται με ειδικούς νόμους» (παρ.4)

«Οι Έλληνες και Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις» (παρ.2).

«Κάθε Έλληνας που μπορεί να φέρει όπλα είναι υποχρεωμένος να συντελεί στην άμυνα της Πατρίδας, σύμφωνα με τους ορισμούς των νόμων» (παρ.6)

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ.1, Ν 1763/1988, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρ. 3, Ν 2510/1997, όλοι οι Έλληνες έχουν υποχρέωση στρατεύσεως στις Ένοπλες Δυνάμεις. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2, άρθρ.1, Ν 705/1977, οι Ελληνίδες επιτρέπεται να στρατευθούν καταρχήν μόνο σε περίπτωση πολέμου ή επιστρατεύσεως.

3. Βάσει των διατάξεων του άρθρ.5, Ν 3528/2007 «Κώδικας Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ», «δεν διορίζονται υπάλληλοι : α) όσοι δεν έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή δεν έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές», και βάσει των διατάξεων του άρθρ.10 του ίδιου νόμου «οι υποψήφιοι υπάλληλοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά το χρόνο διορισμού».

Επιπλέον, από τις διατάξεις του άρθρ.15, του ίδιου νόμου προβλέπεται ότι «οι επιτυχόντες που περιλαμβάνονται στον πίνακα διοριστέων διορίζονται υποχρεωτικά μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών και το αργότερο μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την έκδοση των πινάκων διοριστέων».

Από τα παραπάνω συνάγεται καταρχάς η υποχρέωση των αρρένων πολιτών για εκπλήρωση στρατιωτικής θητείας ή έστω νόμιμης απαλλαγής από αυτήν προκειμένου να υπάρχει η δυνατότητα διορισμού τους, κάτι το οποίο δεν ισχύει για τις γυναίκες υποψήφιας. Η σε νομοθετική διάταξη αποτύπωση της επιλογής της χώρας μας ως προς τη διασφάλιση της άμυνάς της, με επιβολή υποχρεωτικής θητείας μόνο για άρρενες, είναι αποδεκτή. Όπως αποδεκτό είναι και το γεγονός του διορισμού άρρενος υποψηφίου μετά το πέρας των στρατιωτικών του υποχρεώσεων για λόγους εύρυθμης λειτουργίας της διοίκησης.

Εκείνο το οποίο υποκινεί αμφιβολίες ως προς την ανάγκη ύπαρξης του στους άρρενες πολίτες είναι ότι ο χρόνος κατά τον οποίο αυτοί οφείλουν να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και να κατέχουν το αντίστοιχο πιστοποιητικό είναι εκείνος της υποβολής της υποψηφιότητας.

Όπως είναι γνωστό, βάσει της εξουσιοδότησης που παρέχεται στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας από τις διατάξεις της παρ.2, άρθρ.6 του Ν3421/2005, η διάρκεια της πλήρους στρατιωτικής θητείας ανέρχεται σε δώδεκα (12) μήνες και της μειωμένης σε εννέα (9) ή έξι (6) μήνες. Όπως προαναφέρθηκε, οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα δίνουν περιθώριο τεσσάρων (4) μηνών, κατά ανώτερο, για το διορισμό των υποψηφίων που περιλαμβάνονται σε πίνακα διοριστέων. Από την άλλη πλευρά, ο πίνακας διοριστέων και μάλιστα ο προσωρινός, στην πράξη καταρτίζεται από το ΑΣΕΠ κατά μέσο όρο έξι (6) μήνες μετά τη λήξη προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών των υποψηφίων. Ακολουθεί η περίοδος των ενστάσεων και η κατάρτιση των οριστικών πινάκων διοριστέων σε χρόνο μεταγενέστερο. Ο χρόνος, δηλαδή, εντός του οποίου ολοκληρώνεται η διαδικασία κατάρτισης οριστικού πίνακα διοριστέων δεν φαίνεται να αιτιολογεί την ανάγκη κατάθεσης του πιστοποιητικού κατά το χρόνο υποβολής της υποψηφιότητας.

Επιπλέον, το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης αποτελεί γενικό προσόν διορισμού και όχι ειδικό, υπό την έννοια ότι η σειρά κατάταξης των υποψηφίων σε ένα διαγωνισμό διαμορφώνεται κατά βάση σύμφωνα με τα προσόντα του υποψηφίου που σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο της μελλοντικής απασχόλησής του. Αυτά είναι οι τίτλοι σπουδών, η προϋπηρεσία του κλπ. Δεδομένου δε ότι σε πολλές περιπτώσεις ο υποψήφιος δηλώνει απλώς τα προσόντα του ενώ καλείται να προσκομίσει τα απαραίτητα για το διορισμό του δικαιολογητικά μετά την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων ενός διαγωνισμού, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι και το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης θα μπορούσε να ζητείται εκείνη τη χρονική στιγμή και όχι με την υποβολή αίτησης υποψηφιότητας, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Σε περίπτωση δε που το εν λόγω πιστοποιητικό δεν υπάρχει κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών για να ολοκληρωθεί ο διορισμός πλέον του υποψηφίου που κρίθηκε διοριστέος, ο φορέας θα έχει τη δυνατότητα να καλεί τον επόμενο διοριστέο.

Η υπάρχουσα ρύθμιση έχει επιπλέον ως συνέπεια υποψήφιοι ορισμένων ειδικοτήτων να περιμένουν μεγάλο χρονικό διάστημα επόμενη προκήρυξη και η στρατιωτική θητεία εκπληρώνεται από τους υπόχρεους σε αυτήν με δυσφορία καθώς θεωρείται ο κύριος υπαίτιος για αναβολή της δυνατότητας επαγγελματικής αποκατάστασης.

Η περίπτωση του διαγωνισμού εκπαιδευτικών

Το ανωτέρω ζήτημα αντιμετώπισε ήδη θετικά το ΥΠΕΠΘ. Επειδή εν προκειμένω ο πίνακας διοριστέων, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, διαρκεί για δύο έτη, το Υπουργείο Παιδείας με τις διατάξεις του άρθρ.21 του Ν 3475/2006 ρύθμισε ευνοϊκώς το πρόβλημα που είχε ανακύψει με διοριστέους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι ολοκλήρωσαν τη στρατιωτική τους θητεία μετά την εξαγωγή των αποτελεσμάτων, και εφεξής ζητά από τους υποψήφιους εκπαιδευτικούς να προσκομίσουν το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης κατά το διορισμό τους (προκήρυξη 10Π/24.8.2006, Παράρτημα Β΄, Γενικά Προσόντα Διορισμού).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

Η προεκτεθείσα άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη ετέθη υπόψη του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (έγγραφο με αρ. πρωτ. 17149.2.1/7.5.2007) με την παράκληση να εξεταστεί η δυνατότητα τροποποίησης του άρθρ. 10, του Ν 3528/2007 «Κώδικας Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ» στο σημείο που αφορά το χρόνο υποβολής του πιστοποιητικού στρατολογικής κατάστασης ως γενικό και απαραίτητο προσόν διορισμού των αρρένων πολιτών, ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα και στους πολίτες που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία να λαμβάνουν μέρος σε διαγωνισμούς, δεδομένης της γενικότερης δυσκολίας που αντιμετωπίζουν σήμερα οι νέοι σχετικά με την εύρεση εργασίας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν έχει λάβει απάντηση μέχρι σήμερα.